

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023 – 2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura i filozofia
Kod przedmiotu*	IXC13/L
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Grupa przedmiotów do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	prof. dr hab. Marek Stanisław
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Anna Dworak, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia warsztat.	Liczba pkt. ECTS
4			20						3

1.2. Sposób realizacji zajęćX zajęcia w formie tradycyjnej**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość problemów wiedzy o literaturze oraz historii filozofii na poziomie studiów licencjackich.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Pogłębienie wiedzy literaturoznawczej uzyskanej na poziomie licencjackim.
C2	Pogłębienie i rozszerzenie wiedzy filozoficznej uzyskanej na poziomie licencjackim.
C3	Doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji dzieł literackich (szczególnie w kontekście problematyki filozoficznej).
C4	Kształcenie umiejętności budowania dłuższych wypowiedzi ustnych.
C5	Kształcenie umiejętności dostrzegania jedności i ciągłości kultury europejskiej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	Student(ka) ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach literatury z filozofią.	K_Wo1
EK_o2	Student(ka) zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście tradycji filozoficznej.	K_Wo3
EK_o3	Studentk/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z pokrewieństwami literatury i filozofii oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy.	K_Uo1
EK_o4	Studentk/ka potrafi precyzyjnie i poprawnie (logicznie i językowo) wyrażać swoje myśli oraz przedstawiać argumenty związane ze związkami literatury i filozofii.	K_Uo2
EK_o5	Studentk/ka świadomie podchodzi do własnej wiedzy i umiejętności z zakresu związków literatury i filozofii, planuje perspektywy dalszego rozwoju.	K_U12
EK_o6	Studentk/ka w sposób krytyczny podchodzi do wiedzy, umiejętności i przyswajanych treści; w rozwiązywaniu problemów zasięga opinii ekspertów.	K_Ko1

3.3 Treści programowe – problematyka konwersatorium.

Wariant I:

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
1. Zagadnienia wstępne: literatura i filozofia – granice i problemy wspólne. (4 godz.)
2. Filozof w poszukiwaniu raj (na podst. <i>Państwa</i> Platona i <i>Utopii</i> Thomasa More'a (Morusa). (2 godz.)
3. Filozofia genezyjska Juliusza Słowackiego w kontekście polskiego romantyzmu (na podst. <i>Genezis z Ducha</i> i <i>Króla-Ducha</i>). (2 godz.)
4. Bohater i temat <i>Martwych dusz</i> Mikołaja Gogola na tle filozofii. (2 godz.)
5. Filozofia sztuki w twórczości Cypriana Norwida (<i>Promethidion</i> oraz wybrane wiersze, m.in. <i>Stolica, Larwa, Nerwy, Pióro</i>). (2 godz.)
6. Artysta wobec „umiłowania mądrości” (Henryk Sienkiewicz, <i>Bez dogmatu</i>). (2 godz.)
7. Pozytywistyczna koncepcja człowieka na podstawie <i>Pani Bovary</i> Gustave'a Flauberta. (2 godz.)
8. Pytania o sens człowieczeństwa na podstawie twórczości Josepha Conrada (powieści: <i>Lord Jim</i> i <i>Smuga cienia</i>). (2 godz.)
9. Człowiek wobec kategorii „czasu” (na podst. <i>Czarodziejskiej góry</i> Tomasza Manna). (2 godz.)
10. Filozoficzne dylematy bohaterów opowiadań Jarosława Iwaszkiewicza (<i>Brzezina, Panny z Wilka</i>). (2 godz.)
11. Filozoficzna materia prozy Brunona Schulza (na podst. <i>Sklepów Cynamonowych</i>). (2 godz.)
12. <i>Opowiadania profesora Tutki</i> Jerzego Szaniawskiego: między literacką zabawą a mądrością życiową. (2 godz.)
13. Konteksty filozoficzne wybranych wierszy Zbigniewa Herberta (<i>Uprawa filozofii, Tren Fortynbrasa, Przestanie pana Cogito, Do Marka Aurelego, Damastes z przydomkiem Prokrustes mówi, Apollo i Marsjasz</i>). (2 godz.)
14. Filozoficzne wybory w twórczości Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (na podst. wybranych opowiadań, m.in. <i>Wieża, Zeszyt Williama Mouldinga, emeryta</i>). (2 godz.)

Wariant II:

Treści merytoryczne	Liczba godzin
<p>1-2. Wprowadzenie – tekst literacki a tekst filozoficzny: podobieństwa i różnice. Działy filozofii, podstawowe pytania filozoficzne – przypomnienie podstawowych informacji.</p> <p>Lektura obowiązkowa: Leszek Kołakowski, <i>O co pytają nas wielcy filozofowie?</i>, seria I-III, Kraków 2004-2008 (fragmenty).</p>	2
<p>3-4. Ontologia i epistemologia a literatura – poetyckie rozważania o naturze bytu i sposobach poznawania świata.</p> <p>Teksty: Teksty: wiersze Bolesława Leśmiana, Czesława Miłosza, Wisławy Szymborskiej, Zbigniewa Herberta, Stanisława Barańczaka, Anny Frajlich, Jarosława Marka Rymkiewicza.</p>	2
<p>5-6. Literatura i etyka – Herbert wobec stoicyzmu.</p> <p>Teksty: Wiersze Zbigniewa Herberta (<i>Tren Fortynbrasa, Przestanie pana Cogito, Do Marka Aurelego, Dlaczego klasycy, Dawni Mistrzowie, Do Henryka Elzenberga w stulecie Jego urodzin, Kamyk</i>). Lektura obowiązkowa (do wyboru 1 pozycja):</p>	2

<p>Lucjusz Anneusz Seneka, <i>Myśli</i>, przeł. i oprac. Stanisław Stabryła, Warszawa 1995 (lub wyd. wcześniejsze).</p> <p>Marek Aureliusz, <i>Rozmyślania</i>, przeł. Marian Reiter, posłowiem i przypisami opatrzył Kazimierz Leśniak, Warszawa 1988 (lub inne wyd.).</p>	
<p>7-8. Literatura i antropologia filozoficzna – wizje człowieka w twórczości wybranych pisarzy polskich.</p> <p>Teksty:</p> <p>Wybrane utwory poetyckie Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Cypriana Norwida (<i>Człowiek, Bohater</i>), Tadeusza Dąbrowskiego (<i>Zeskanowałem swoje zdjęcie...</i>, <i>Rozdzielczość</i>), Mirona Białoszewskiego (<i>wywód jestem'u</i>), Wisławy Szymborskiej (<i>Portret kobiety</i>), Zbigniewa Herberta (<i>Pan Cogito obserwuje w lustrze swoją twarz</i>), Ewy Lipskiej (<i>Sprint</i>) i innych.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Charles Taylor, <i>Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej</i>, przeł. Marcin Gruszczyński [i inni], oprac. Tadeusz Gadacz, wstępem poprzedziła Agata Bielik-Robson, Warszawa 2001 (stąd: <i>Podmiotowość w przestrzeni moralnej</i>, s. 49-104).</p> <p>Ralph Waldo Emerson, <i>Poleganie na sobie; Bohaterstwo</i>, w: tegoż, <i>Eseje</i>, przeł. Andrzej Tretiak, wstęp Stefan Bratkowski, Lublin 1997.</p>	2
<p>9-10. Czym jest światopogląd, a czym system filozoficzny? Światopogląd w literaturze.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Wilhelm Dilthey, <i>Typy światopoglądów i ich rozwinięcie w systemach metafizycznych</i>, w: tegoż, <i>O istocie filozofii i inne pisma</i>, tłum. i wstęp Elżbieta Paczkowska-Łagowska, Warszawa 1987.</p>	2
<p>11-12. Literatura a problem kategorii estetycznych: piękno, brzydota, tragizm, heroizm, komizm, wzniosłość, groteska, liryzm itd.</p> <p>Lektura obowiązkowa (do wyboru):</p> <p>Maria Gołaszewska, <i>Zarys estetyki. Problematyka, metody, teorie</i> (stąd rozdz. VI: <i>Wartość estetyczna</i>) [wyd. dowolne].</p> <p>Mieczysław Wallis, <i>Wartości estetyczne łagodne i ostre</i>, [w:] tegoż, <i>Przeżycie i wartość. Pisma z estetyki i nauki o sztuce 1931-1949</i>, Kraków 1968, s. 185-209 (lub w: tegoż, <i>Wybór pism estetycznych</i>, Kraków 2004, s. 197-213).</p>	2
<p>13-14. Literatura a filozofia polityczna – przykład Maria Vargasa Llosy i Karla Poppera.</p> <p>Lektura obowiązkowa (do wyboru 1 esej Vargasa Llosy i fragmenty rozprawy Karla Poppera):</p> <p>Mario Vargas Llosa, <i>Prawda kłamstw</i>, w: tegoż, <i>Prawda kłamstw. Eseje o literaturze</i>, przeł. Małgorzata Lewicka, Elżbieta Ratajczak-Matusiak, Joanna Skórnicka, Dorota Walasek-Elbanowska, Poznań 1999, s. 5-18.</p> <p>Mario Vargas Llosa, <i>Mowa noblowska. Pochwała czytania i fikcji</i>, przeł. L. Ługowski, w: U. Ługowska, <i>Mario Vargas Llosa. Literatura, polityka i Nobel</i>, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2012, s. 473-487.</p> <p>Karl R. Popper, <i>Spółeczeństwo otwarte i jego wrogowie</i>, przeł. H. Krahelska, W. Jedlicki, oprac. A. Chmielewski, t. 1-2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 [lub inne wyd.] (wybrane fragmenty).</p>	2
<p>15-16. Wprowadzenie do historii idei. Wybrane idee w literaturze.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Arthur O. Lovejoy, <i>Wstęp: Studia z historii idei</i>, w: tegoż, <i>Wielki łańcuch bytu. Studium z dziejów idei</i>, przeł. Artur Przybysławski, Warszawa 1999, s. 9-28 [lub inne wyd.].</p>	2
<p>17-18. Literackość filozofii, czyli o metaforach i sentencjach filozoficznych.</p> <p>Lektura obowiązkowa:</p> <p>Grzegorz Trela, <i>Chmury i zegary, czyli wybrane metafory filozoficzne</i>, Warszawa 2009.</p>	2
<p>19-20. Filozoficzność literatury – refleksje na podsumowanie.</p>	2

Lektura obowiązkowa: Czesław Miłosz, [Przemówienie w Królewskiej Akademii Szwedzkiej, Sztokholm, grudzień 1980], w: tegoż, <i>Zaczynając od moich ulic</i> , Kraków 2006, s. 478-492 [lub inne wydanie]. Wisława Szymborska, <i>Poeta i Świat (Odczyt Noblowski. Sztokholm, 7 grudnia 1996)</i> , w: tejże, <i>Wiersze wybrane</i> , wybór i układ Autorki, Kraków 2000, s. 337-342 [lub inne wydanie]; Olga Tokarczuk, <i>Czuły narrator</i> , w: tejże, <i>Czuły narrator</i> , Kraków 2020, s. 261-289. Wszystkie mowy noblowskie są też dostępne w Internecie.	
Razem:	20
Inne propozycje (do wyboru w zależności od zainteresowań Studentek/ów):	
1-2. Literatura w służbie mitu: powieści historyczne Henryka Sienkiewicza. Lektura obowiązkowa: Powieści historyczne Henryka Sienkiewicza (<i>Krzyżacy, Trylogia</i>). <i>Potęga mitu. Rozmowy Billa Moyersa z Josephem Campbellem</i> , oprac. Betty Sue Flowers, przeł. Ireneusz Kania [wyd. dowolne]. Piotr Marciszuk, <i>Literatura, filozofia, mit</i> , Warszawa 2008.	2
3-4. Filozof (i filolog) czyta powieści Paulo Coelho. Lektura obowiązkowa: Barbara Skarga, <i>Nowa Mniszkówna. O książkach Paulo Coelho</i> , „Res Publica Nowa” 2001, nr 2. Wybrane powieści Paulo Coelho.	2
5-6. Egzystencjalizm a literatura: Kosmos Witolda Gombrowicza, Obcy Alberta Camusa. Lektura obowiązkowa: Witold Gombrowicz, <i>Kosmos</i> [dowolne wydanie]; Albert Camus, <i>Obcy</i> [dowolne wydanie]; Władysław Tatarkiewicz, <i>Egzystencjalizm</i> , [w:] tegoż, <i>Historia filozofii</i> , t. 3: <i>Filozofia XIX wieku i współczesna</i> [wyd. dowolne].	2

3.4 Metody dydaktyczne

Konwersatorium: dyskusja, praca z tekstem, praca w grupach, przygotowywanie referatów, prezentacji i prac pisemnych, elementy wykładu.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Ocena formatywna (bieżąca):

Konwersatorium: zaliczenie z oceną na podstawie ocen cząstkowych (wystawianych podczas trwania zajęć).

Ocena przygotowania do zajęć, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu, umiejętności uczestnictwa w dyskusji (każdorazowo podczas trwania zajęć).

Ocena indywidualnych prezentacji (każdorazowo podczas trwania zajęć).

Ocena prac pisemnych.

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (konw.)
EK_01 – EK_06	obserwacja i ocena w trakcie zajęć, praca pisemna	konwersatorium

Ocena podsumowująca: zaliczenie na podstawie wskazanych wyżej kryteriów (traktowanych łącznie).

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Student/ka nie posiada elementarnej wiedzy na temat powiązań literatury i filozofii.	Student/ka posiada elementarną wiedzę na temat powiązań literatury i filozofii.	Student/ka posiada szczegółową wiedzę na temat powiązań literatury i filozofii.	Student/ka posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę na temat powiązań literatury i filozofii.
Student/ka nie zna i nie rozumie zaawansowanych metod analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście tradycji filozoficznej.	Student/ka posiada elementarną wiedzę na temat zaawansowanych metod analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście tradycji filozoficznej.	Student/ka posiada szczegółową wiedzę na temat zaawansowanych metod analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście tradycji filozoficznej.	Student/ka posiada szczegółową i pogłębioną wiedzę na temat zaawansowanych metod analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście tradycji filozoficznej.
Student(ka) nie umie zastosować wiedzy filozoficznej do analizy i interpretacji tekstów literackich.	Student(ka) posiada elementarne umiejętności stosowania wiedzy filozoficznej do analizy i interpretacji tekstów literackich.	Student(ka) umiejętnie stosuje wiedzę filozoficzną do analizy i interpretacji tekstów literackich.	Student(ka) sprawnie i umiejętnie stosuje wiedzę filozoficzną do analizy i interpretacji tekstów literackich, wykorzystując przy tym bogatą literaturę przedmiotu.
Student(ka) nie wykrywa zależności między wiedzą o literaturze oraz filozofią.	Student(ka) wykrywa najbardziej oczywiste zależności między wiedzą o literaturze oraz filozofią.	Student(ka) sprawnie wykrywa liczne zależności między wiedzą o literaturze oraz filozofią.	Student(ka) sprawnie wykrywa liczne zależności między wiedzą o literaturze oraz filozofią z wykorzystaniem bogatej literatury przedmiotu.

Student/ka nie potrafi przedstawić precyzyjnego i poprawnego logicznie oraz językowo wystąpienia ustnego na tematy związane z zależnościami między literaturą i filozofią.	Student/ka przedstawia wystąpienie ustne na tematy związane z zależnościami między literaturą i filozofią. Dopuszczalne jest sporadyczne popełnianie błędów językowych oraz logicznych.	Student/ka przedstawia precyzyjne i poprawne logicznie oraz językowo wystąpienie ustne na tematy związane z zależnościami między literaturą i filozofią.	Student/ka z dużą swobodą i dyscypliną myślową przedstawia precyzyjne i poprawne logicznie oraz językowo wystąpienie ustne na tematy związane z zależnościami między literaturą i filozofią.
Student(ka) nie rozumie znaczenia wiedzy filozoficznej dla własnych kompetencji zawodowych i nie odczuwa potrzeby ciągłego poszerzania swojej wiedzy	Student(ka) rozumie znaczenie wiedzy filozoficznej dla własnych kompetencji zawodowych i odczuwa potrzebę ciągłego poszerzania swojej wiedzy w tym zakresie.	Student(ka) rozumie znaczenie wiedzy filozoficznej dla własnych kompetencji zawodowych i odczuwa potrzebę ciągłego poszerzania swojej wiedzy w tym zakresie.	Student(ka) rozumie znaczenie wiedzy filozoficznej dla własnych kompetencji zawodowych i odczuwa potrzebę ciągłego poszerzania swojej wiedzy w tym zakresie.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu, <u>lektura własna</u> itp.)	67
zaliczenie	1
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
------------------	-------

zasady i formy odbywania praktyk	-----
----------------------------------	-------

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Arystoteles, *Zachęta do filozofii* (fragmenty) [dowolne wydanie].
- Biełousowa Wiera, *Związki niekonwencjonalne literatury i filozofii (Mikołaj Gogol, Wasilij Rozanow)*, Olsztyn 1999.
- Bieńkowska Ewa, *Dwie twarze losu. Nietzsche – Norwid*, Warszawa 1975.
- Bittner Ireneusz, *U podstaw antropologii filozoficznej polskiego romantyzmu*, Łódź 1998.
- Dilthey Wilhelm, *Typy światopoglądów i ich rozwinięcie w systemach metafizycznych*, [w:] tegoż, *O istocie filozofii i inne pisma*, tłum. i wstęp Elżbieta Paczkowska-Łagowska, Warszawa 1987.
- Dziemidok Bohdan, *O komizmie. Od Arystotelesa do dzisiaj*, antologię oprac. Monika Bokinić, Gdańsk 2011.
- *Filozofia i wielka literatura. Hermeneutyka wybranych dzieł literackich*, pod red. Józefa Marzęckiego, Warszawa 2005.
- *Filozofia i literatura. Antologia tekstów*, pod red. Anny Głąb, Warszawa 2011.
- *Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii*, red. Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, Marek Stanisław, Rzeszów 2013.
- *Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii 2. Światy możliwe. Projekty*, redakcja naukowa Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, Marek Stanisław, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016.
- *Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii 2. Światy możliwe. Interpretacje*, redakcja naukowa Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, Marek Stanisław, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016.
- Gall Alfred, *Humanizm performatywny. Polemika z filozofią w praktyce literackiej Witolda Gombrowicza*, przekład Grzegorz Sowiński, Kraków 2011.
- Gawroński Alfred, *Dlaczego Platon wykluczył poetów z państwa? U źródeł współczesnych badań nad językiem*, Kraków 1984.
- Gleń Adrian, *Bycie – słowo – człowiek. Inspiracje heideggerowskie w literaturze*, Opole 2007.
- Głowczewski Aleksander, *Komizm w literaturze. Studia w perspektywie komunikacyjnej*, Toruń 2013.
- Gołaszewska Maria, *Zarys estetyki. Problematyka, metody, teorie*, Warszawa 1986.
- Januszkiewicz Michał, *Tropami egzystencjalizmu w literaturze polskiej XX wieku. O prozie Aleksandra Wata, Stanisława Dygata i Edwarda Stachury*, Poznań 1998.
- Kołakowski Leszek, *Obecność mitu*, Warszawa, b.r. wyd.
- Kołakowski Leszek, *O co pytają nas wielcy filozofowie?*, seria I-III, Kraków 2004-2008.
- *Literackość filozofii – filozoficzność literatury*, pod red. nauk. Barbary Sienkiewicz i Tomasza Sobieraja, Warszawa 2009.
- Marciszek Piotr, *Literatura, filozofia, mit*, Warszawa 2008.
- Michalski Maciej, *Dyskurs, apokryf, parabola. Strategie filozofowania w prozie współczesnej*, Gdańsk 2003.
- Michalski Maciej, *Filozof jako pisarz. Kołakowski, Skarga, Tischner*, Gdańsk 2010.

- Miłosz Czesław, *Ziemia Ulro*, Kraków 2000.
- *Pojęcia kietkujące z rzeczy. Filozoficzne inspiracje twórczości Zbigniewa Herberta*, redakcja Józef Maria Ruszar, Kraków 2010.
- *Potęga mitu. Rozmowy Billa Moyersa z Josephem Campbellem*, oprac. Betty Sue Flowers, przeł. Ireneusz Kania [wyd. dowolne].
- Rorty Richard, *Filozofia jako rodzaj pisarstwa: esej o Derridzie*, [w:] *Postmodernizm a filozofia*, red. Stanisław Czerniak, Andrzej Szahaj, Warszawa 1996.
- Sieroń Józef, *Inspiracje filozoficzne w twórczości Wergiliusza*, Katowice 1994.
- Sobieraj Tomasz, *Fabuły i „światopogląd”. Studia z historii polskiej powieści XIX-wiecznej*, Poznań 2004.
- Stępnik Krzysztof, *Filozofia metafory*, Lublin 1988.
- *Świat wewnątrz nas*, t. 1: *Ekspresja doświadczenia*, red. Agnieszka Gałkowska i Marek Stanisław, monografia z serii „Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii”, Rzeszów 2019.
- *Świat wewnątrz nas*, t. 2: *Wyznaczanie granic „ja”*, red. Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, , monografia z serii „Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii”, Rzeszów 2019.
- Świegocki Kazimierz, *Wizje człowieka w poezji. Analiza antropologiczna twórczości Adama Mickiewicza, Cypriana Norwida i Bolesława Leśmiana*, Warszawa 2009.
- Taylor Charles, *Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej*, przeł. Marcin Gruszczyński, Olga Latek, Adam Lipszyc, Agnieszka Michalak, Agnieszka Rostkowska, Marcin Rychter, Łukasz Sommer, naukowo oprac. Tadeusz Gadacz, wstępem poprzedziła Agata Bielik-Robson, Warszawa 2001.
- Tischner Józef, *Filozofia dramatu*, Kraków 2012.
- Tischner Józef, *Spór o istnienie człowieka*, Kraków 1998.
- Tischner Łukasz, *Sekrety manichejskich trucizn. Miłosz wobec zła*, Kraków 2001.
- Trela Grzegorz, *Chmury i zegary, czyli wybrane metafory filozoficzne*, Warszawa 2009.
- *Wypowiedź literacka a wypowiedź filozoficzna: studia*, pod red. Michała Głowińskiego i Janusza Sławińskiego, Wrocław 1982.
- Zajas Krzysztof, *Miłosz i filozofia*, Kraków 1997.
- Zarych Elżbieta, *Romantycy, myśliciele, inspiratorzy. Badania nad wpływem filozofii niemieckiej – od Kanta do Hegla – na literaturę polskiego romantyzmu*, Gdańsk 2010.

Literatura uzupełniająca:

- Arzenbacher Arno, *Wprowadzenie do filozofii*, przeł. Juliusz Zychowicz, Kraków 1987.
- Campe Rüdiger, *Body and Time Thomas Mann’s „The Magic Mountain”*, <https://brill.com/view/book/edcoll/9783846753897/BP000015.xml>
- Kahn Ch. H., *Plato and the Socratic Dialogue. The Philosophical Use of a Literary Form*, Cambridge University Press, Cambridge 1996.
- *Literature as Philosophy. Philosophy as Literature*, ed. [and pref.] by Donald G. Marshall, University of Iowa Press, 1987.
- Manoranjan Das, *Philosophical Search on Ten Poetry-Genius of the World*, The Future Publications, Kolkata 2003.
- Markiewicz Barbara, *Od filozofów jońskich do Pascala. Wybór tekstów. Książka pomocnicza do filozofii dla szkół średnich*, Warszawa 1999.

- Markiewicz Barbara, *Od Locke'a do Jamesa. Wybór tekstów. Książka pomocnicza do filozofii dla szkół średnich*, Warszawa 1999.
- Markiewicz Barbara, *Od Nietzschego do filozofii współczesnej. Wybór tekstów. Książka pomocnicza do filozofii dla szkół średnich*, Warszawa 1999.
- „Philosophy and Literature” [czasopismo], The John Hopkins University Press, [czasopismo ukazuje się od 1976 r.].
- Scruton Roger, *Przewodnik po filozofii dla inteligentnych*, przeł. Stanisław Sowa, Warszawa 2000.
- Tatkiewicz Władysław, *Historia filozofii* [wydanie dowolne].
- Wojtysiak Jacek, *Filozofia i życie*, Kraków 2007.

Obszerne informacje bibliograficzne można znaleźć w:

- Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, Marek Stanisław, *Związki literatury i filozofii. Subiektywny przewodnik bibliograficzny*, [w:] *Filozofia w literaturze. Literatura w filozofii*, redakcja naukowa Agnieszka Iskra-Paczkowska, Stanisław Gałkowski, Marek Stanisław, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, s. 257-289.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej